

Výskyt vší u detí

Voš detská hlavová (*Pediculus capitus*) je drobný, takmer priesvitný bezkrídly hmyz, ktorý napáda vlasovú časť hlavy, kde cicia krv a spôsobuje podráždenie a svrbenie. Vajíčka, známe ako hnidy, kladie pri koži a možno ich vidieť ako drobné biele smietky prilepené k vlasom. Vši sa zvyčajne prenášajú z hlavy na hlavu pri blízkom kontakte, preto majú mimoriadne vhodné podmienky tam, kde žijú ľudia vedľa seba v tesnej blízkosti, napr. v rodinách, predškolských zariadeniach, školách, internátoch, hromadných ubytovniach a pod.. K prenosu vší môže dôjsť aj pri používaní spoločných predmetov, napr. vlasových doplnkov, čiapok a hrebeňov.

Ako postupovať, keď zistíme zavšivenie dieťaťa?

V prvom rade je potrebné zachovať pokoj, nejde o žiadnu senzáciu ani hanbu! Zavšivenie, odborne nazývané aj pedikulóza, postihuje ľudí všetkých vekových kategórií bez ohľadu na sociálny pôvod či úroveň hygieny. Voš sa totiž spokojne nastahuje aj do vyumývanej hlavy, dokonca niektoré zdroje uvádzajú, že tento druh práve čistým a zdravým vlasom dáva prednosť.

Pedikulóza je prenosné parazitárne ochorenie. Dieťa, ktoré má vši, prekonáva teda prenosné ochorenie, musí sa liečiť a nesmie navštevovať kolektívne zariadenie. Preto je potrebné navštíviť lekára. Len lekár rozhoduje o liečbe zavšivenia, o vyradení z kolektívu ako aj o posúdení zdravotnej spôsobilosti dieťaťa pre opätovný návrat do kolektívu. Pedikulóza, ako napokon všetky prenosné ochorenia, nie je izolovaným javom. Každý prípad je súčasťou epidemického reťazca a keď je napadnutý jeden člen kolektívu, všetci sú podozriví z nákazy. Preto je potrebné, v prípade výskytu pedikulózy u detí v školskom zariadení, vykonať opatrenia v celom kolektíve, za účinnej spolupráce rodičov a učiteľov, inak by nesplnili svoj účel.

Odporúčame nasledovný postup:

- Rodič, v prípade výskytu vší u svojho dieťaťa, oznámi túto skutočnosť triednemu učiteľovi.
- Triedny učiteľ zvolá do 48 hodín mimoriadne rodičovské združenie, kde dohodne vykonanie opatrení naraz v celom kolektíve.
- Všetky deti v kolektíve, pedagógovia aj rodinní príslušníci si musia umyť vlasy šampónom proti všiam. Šampóny je možné kúpiť v lekárnach, existuje niekoľko druhov (napr. Diffusil, Parasidose, Capisan a iné). Pri ich používaní je potrebné postupovať podľa priloženého návodu na použitie. Doporučuje sa aj vyčesávanie vší špeciálnym hrebeňom.
- Použitie šampónu je nutné zopakovať po 14 dňoch v celom kolektíve aj v rodine.

- Matrace a žinenky používané v škole je treba postriekať prípravkom na lezúci hmyz, dôkladne vyvetrať, vystaviť účinkom slnečného žiarenia a minimálne 3 – 4 dni nepoužívať.
- Osobnú a posteľnú bielizeň je potrebné vyvariť, resp. vyprať pri vysokých teplotách, dôkladne vysušiť a vyžehliť.
- Čiapky, šatky, šály, iné odevy (prípadne plyšové hračky, ak s nimi prišla hlava dieťaťa do kontaktu), ktoré nie je možné vyvariť, je potrebné vyprať minimálne v dvoch cykloch pri odporúčaných teplotách, dôkladne vysušiť, vystaviť účinkom slnečného žiarenia, prípadne postriekať prípravkom na lezúci hmyz (napr. Biolitom).
- Zásadné je dôsledné dodržiavanie osobnej hygieny. Každý člen kolektívu musí používať vlastné predmety osobnej hygieny (uterák, hrebeň). Je potrebné zabrániť ich vzájomnému požičiavaniu. To isté platí aj v prípade šálov, čiapok, šatiek, prípadne iných pokrývok hlavy. Dôležité je pravidelné umývanie sa, kúpanie, čistota odevu, častá výmena osobnej a posteľnej bielizne.

Aj po vykonaní uvedených opatrení je potrebné mať na zreteli, že pedikulóza je parazitárne ochorenie, ktoré nezanecháva imunitu.

Dieťa môže aj po predchádzajúcom odvšivení opakovane dostať vši pri kontakte so zavšivavenou osobou.

Hanbou nie je dostať vši, problémom je zotrvať v stave zavšivenia a nedbať o čistotu svojich detí a rodiny.

RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši,
oddelenie Hygieny detí a mládeže

Liptovský Mikuláš, 12.11.2008